

Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 8 w Gliwicach

ul. Okrzei 16 44-100 Gliwice tel. (32) 231 02 42; (32) 231 39 32

Program wychowawczo-profilaktyczny Przedszkola nr 8 oraz Przedszkola nr 18 w Gliwicach

Przyjęto do realizacji przez Radę Pedagogiczną 25.09.2024 r.

Wstęp

Program wychowawczo-profilaktyczny zakłada podmiotowe traktowanie dzieci, poszanowanie ich godności osobistej, stwarzanie sytuacji wyzwalającej ich aktywność oraz warunków do pełnego rozwoju osobowego każdego z wychowanków, zgodnego z ich wrodzonym potencjałem i możliwościami.

Podmiotem działań wychowawczych w stosunku do dzieci są ich rodzice. Nauczyciele przez swoją pracę wychowawczą uzupełniają w tym zakresie obowiązki rodziców oraz współdziałają z nimi. Jednym z najważniejszych zadań wychowawczych przedszkola jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju dzieci.

Program wychowawczy stanowi wytyczne do pracy wychowawczej dyrektora, nauczycieli, pedagoga, pracowników niepedagogicznych oraz organizacji i instytucji wspomagających pracę przedszkola. Realizacja założeń programowych wpłynie na spójność i wielokierunkowość oddziaływań wychowawczych.

1. Podstawa prawna programu wychowawczo-profilaktycznego:

- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.),*
- *Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzona w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmieniona następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona Protokołem nr 2 (Dz.U. z 1993 r. Nr 61 poz. 284 ze zm.),*
- *Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych (Dz.U. z 1991 r. Nr 120 poz. 526 ze zm.),*
- *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 ze zm.),*
- *Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2021 poz. 4),*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14.02.2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2017 r. poz. 356),*
- *Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2021 poz. 4),*

- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1449),*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.),*
- *Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z 13 lipca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2023 r. po. 1367) – zmiana w zakresie § 13 (dot. modyfikacji programu wychowawczo-profilaktycznego),*
- *Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U z 2023r poz 1606) zmieniająca dotychczasową ustawę z dnia 13. maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniu przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tekst jedn. Dz. U z 2023r. poz.1304 z późn. zm.*
- Statut Przedszkola nr 8 w Gliwicach,
- Statut Przedszkola nr 18 w Gliwicach,

2. Cele programu:

- kształtowanie umiejętności społecznych: porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i w sytuacjach zadaniowych,
- kształtowanie umiejętności korzystania z własnej wolności przy zachowaniu szacunku dla wolności wyboru innych osób oraz ponoszeniu odpowiedzialności za własne wybory,
- kształtowanie umiejętności refleksji nad swoimi emocjami, decyzjami i wyborami oraz nad ich konsekwencjami,
- kształtowanie umiejętności planowania – w zakresie samoobsługi i wykonywania zadań powierzonych przez nauczycieli,
- kształtowanie odpowiedzialności za powierzone dyżury,
- kształtowanie u dzieci samodzielności przy wykonywaniu czynności samoobsługowych,
- kształtowanie nawyków higienicznych i kulturalnych,
- wdrażanie dzieci do utrzymywania ładu i porządku,
- wychowanie zdrowotne (w tym kształtowanie nawyków zdrowego odżywiania) i doskonalenie sprawności fizycznej dzieci,
- wdrażanie dzieci do dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych,
- kształtowanie wartości rodzinnych, obywatelskich i patriotycznych oraz postawę proekologicznej,

- działanie na rzecz szerszego udostępniania kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenie w dziedzictwo cywilizacyjne Europy,
- realizacja elementów Zintegrowanej Strategii Umiejętności w zakresie preorientacji zawodowej, kształtowanie kompetencji miękkich.

3. Model absolwenta

Wychowankowie Przedszkola mają czuć się bezpieczni i szanowani. Kadra pedagogiczna przedszkola wie, że dzieci lubią się bawić, dlatego uczy przede wszystkim przez zabawę. Szanując indywidualne potrzeby każdego dziecka, nauczyciele stymulują rozwój przedszkolaka i czuwają nad jego prawidłowym przebiegiem. Ponadto wspierają naturalną ciekawość świata, twórczość i chęć gromadzenia wiedzy, uczą samodzielnego działania oraz funkcjonowania w grupie. Nasz absolwent będzie dbać o środowisko naturalne, jak również o zdrowie swoje i innych. Potrafi komunikować się z innymi, jest uspołeczniony, odróżnia dobro od zła. Opuszczając mury naszej placówki jest przygotowany do podjęcia nauki szkolnej.

4. Wizja absolwenta – każdy absolwent po ukończeniu przedszkola:

- akceptuje siebie i dostrzega swoje mocne i słabe strony,
- czuje więź ze swoją rodziną,
- szanuje innych ludzi,
- jest tolerancyjny i otwarty na świat,
- cechuje się wrażliwością emocjonalną,
- wie, że wyrażając własne emocje, należy respektować uczucia innych,
- nazywa swoje emocje, podejmuje refleksję nad swoim nastrojem w trakcie wykonywania zadania,
- czerpie korzyści ze swej kreatywności,
- nabywa świadomość moralną,
- nie ma trudności z logicznym myśleniem,
- umie cieszyć się z sukcesów i przeżywać porażki,
- jest świadomy swej przynależności narodowej, etnicznej, językowej,
- sprawnie posługuje się językiem ojczystym,
- ma postawę prozdrowotną, proekologiczną i patriotyczną,
- jest samodzielny na miarę możliwości swojego wieku,
- jest gotowy do podjęcia nauki w szkole podstawowej.

Kadra pedagogiczna przedszkola ma świadomość, że nie osiągnie tego bez współpracy z rodzicami, dlatego wspólnie z opiekunami opracowała poniższy program wychowawczo-profilaktyczny.

5. Założenia programu i formy realizacji

Wszystkie zajęcia w przedszkolu uwzględniają założenia programu wychowawczego. Nauczyciele dostosowują przekazywanie wiedzy, kształtowanie umiejętności i postaw wychowanków do odpowiedniej w tym wieku aktywności dzieci, umożliwiają poznawanie świata w jego jedności i złożoności, wspomagają samodzielność uczenia się, inspirują do wyrażania własnych myśli i przeżyć oraz rozbudzają ciekawość poznawczą i motywację do dalszej edukacji. W tym celu organizuje się zajęcia w terenie, aranżuje odpowiednio sale (tablice zadań, dyżurów, plany dnia, zegary, „mój nastrój”). Stosuje się przede wszystkim motywację pozytywną („Wyróżniam się”, „Już potrafię”). Każdy przedszkolak jest dla nas ważny, dlatego dużą wagę przykładamy do obchodów urodzin każdego dziecka (kalendarz urodzin z podziałem na pory roku).

Ponadto oswajamy dzieci z poczuciem czasu – plany dnia i kalendarz roku. Informujemy dzieci o tym, czego się będą uczyć – kalendarz z tematami miesiąca przedstawionymi graficznie.

Inne formy oddziaływań wychowawczych:

- zabawy samorządne,
- zajęcia i zabawy zorganizowane,
- spacer, wycieczki, zabawy na świeżym powietrzu.

6. Metody pracy wychowawczej:

- aktywizujące (drama, wystawa, pokaz),
- podające (opowiadanie, pogadanka, historyjka obrazkowa, wiersze, piosenki, praca z tekstem),
- problemowe (gry dydaktyczne, giełda pomysłów, inscenizacja, scenki rodzajowe).

Ponadto organizujemy imprezy - wycieczki, warsztaty i spotkania. W przedszkolu odbywają się też konkursy, do których uczestniczą dzieci i rodzice (konkursy piosenki, recytatorskie, plastyczne, czytelnicze itp.).

7. Zadania wychowawcze

Dyrektor przedszkola:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie przedszkola i poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej,
- koordynuje, organizuje i nadzoruje działania wychowawcze,
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji praw dziecka.

Nauczyciele:

- poznają dzieci oraz ich środowisko, a także utrzymują stały kontakt z rodzicami,
- organizują spotkania, wspierają i wspomagają rodziców w działaniach wychowawczo-opiekuńczych,
- rozwiązują indywidualne problemy przez udzielanie dzieciom wszechstronnej pomocy,
- propagują zasady kulturalnego zachowania,
- troszczą się o zdrowie dzieci, w szczególności przez wdrażanie ich do dbałości o higienę osobistą oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy,
- tworzą bezpieczną dla dziecka atmosferę, warunkującą zdrowie fizyczne i psychiczne,
- stosują środki wychowawcze wzmacniające pozytywne zachowania dzieci,
- eliminują zachowania niepożądane,
- ściśle współpracują z rodziną dziecka w celu ujednolicenia oddziaływań wychowawczych.

Rodzice:

- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci,
- współdziałają z nauczycielami w sprawach wychowania i kształcenia dzieci.

Pracownicy niepedagogiczni:

- reagują na przejawy negatywnych zachowań i informują o tym nauczyciela,
- wspomagają nauczycieli w realizowaniu działań wychowawczych.

8. Uroczystości i imprezy przedszkolne:

Każda z proponowanych imprez i uroczystości przedszkolnych ma na celu przekazywanie ważnych dla społeczności przedszkola wartości oraz integrowanie środowiska przedszkola. Ma stanowić okazję do działania dziecka oraz rodziców, a nie być źródłem stresu dla przedszkolaka.

9. Kontrola – kryteria sukcesu

Dzieci:

- potrafią działać zespołowo, a relacje panujące w grupie są prawidłowe,
- radzą sobie w sytuacjach trudnych,
- są odpowiedzialne za swoje zachowanie,
- mówią o swoich emocjach i nastroju,
- realizują twórcze i prozdrowotne postawy.

Wartości

Uważamy, że trzeba o nich rozmawiać z dziećmi, stwarzać okazje do zetknięcia się z nimi i przejawiania ich.

Najważniejsze wartości:

- współpraca,
- uczciwość zarówno wobec siebie, jak i otoczenia,
- prawdomówność,
- odpowiedzialność za swoje decyzje i działania,
- miłość i empatia,
- zaufanie,
- życzliwość,
- porozumienie,
- dobroć,
- mądrość,
- dzielenie się z umiarem,
- optymizm,
- konsekwencja,
- szacunek dla innych,
- przyjaźń i rodzina,
- bezpieczeństwo.

Jak chcemy je przekazywać?

- Dając przykład własnym zachowaniem.
- Konsekwentnie pracując nad sobą.
- Wyrażając to, co się czuje.
- Pozwalając na samodzielność.
- Uświadamiając popełniane błędy.
- Nazywając emocje, pozwalając dziecku na wyrażanie emocji.
- Przestrzegając zasad zrozumiałych dla dziecka.
- Zachęcając do podejmowania różnych działań.

Wyzwania

Wychowanie polega na podjęciu wyzwania. Jako świadomi opiekunowie w procesie wychowania stawiamy sobie następujące pytania:

- Co sprawia nam trudność?
- Czego się boimy?
- Do czego dążymy?

Nasze cele

- Bycie odpowiedzialnym dorosłym nastawionym na komunikację.
- Uczucie rodziców radzenia sobie z agresją słowną i fizyczną oraz jej zapobieganie.
- Wychowanie dziecka otwartego, które jednak przestrzega pewnych narzuconych mu zachowań.
- Uczucie rodziców konsekwencji w przestrzeganiu zasad.
- Bycie cierpliwym.
- Bycie wzorem do naśladowania.
- Przestrzeganie ustalonych z dzieckiem zasad.
- Nauka wyrażania emocji, radzenia sobie z nimi, zwłaszcza z tymi trudnymi.
- Zbudowanie u dziecka poczucia bezpieczeństwa.
- Nauka zdrowego odżywiania.
- Asertywności.

Profilaktyka

Czemu chcemy zapobiegać?

- Dyskryminacji.
- Zapobieganiu poczuciu niedowartościowania.
- Zbyt dużej ufności do świata i ludzi.
- Materializmowi.
- Przemocy.
- Uleganiu wpływom.
- Niebezpieczeństwom, które mogą spotkać nasze dzieci w dalszym życiu (np. molestowanie).

Jak chcemy to zrealizować w przedszkolu?

- Przez rozmowę i magiczne słowa.
- Przez poszukiwanie różnych zabaw i ćwiczeń.
- Przez bajki terapeutyczne.

Stosowany system motywacyjny

Za bardzo ważny element wychowania uznajemy kształcenie w dziecku wewnętrznej motywacji. Jesteśmy świadomi, iż proces ten wymaga więcej czasu niż edukacja przedszkolna, ale warto pracować nad nią już od najmłodszych lat. Kierując się dobrem dziecka, jego potrzebami i możliwościami, dostrzegamy następujące sposoby motywowania przedszkolaków do nauki, podejmowania wyzwań, prób zmian zachowania itp.:

- traktowanie dziecka jako partnera do rozmowy,
- stanowienie przez rodziców i nauczycieli wzoru do naśladowania dla dzieci,
- czytelny system nagradzania i wyciągania konsekwencji – w miarę możliwości spójny w domu i przedszkolu (szczególnie w przypadku dzieci wymagających dodatkowych działań wychowawczych); przyznawanie niematerialnych nagród; dawanie i odbieranie przywilejów jako sposób wpływania na postawę dziecka,
- ustalanie zasad i przestrzeganie czasu (umowa zobowiązuje obie strony),
- budowanie u dziecka pozytywnego obrazu siebie,
- wykorzystanie motywującego oddziaływania grupy rówieśniczej,
- chwalenie dziecka za udzielanie pomocy,
- przydzielanie dziecku obowiązków.

W toku oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych stosuje się pozytywne wzmocnienia pożądaných zachowań dziecka.

Wzmocnienia pozytywne mogą mieć formę :

- pochwał słownych, indywidualnych przed grupą, dyrektorem, rodzicem
- pochwał gestem lub mimiką,
- udzielenie dziecku pierwszeństwa przy wyborze zabawek, zabaw lub gier,
- powierzenie ważnej funkcji w grupie, np. pomoc nauczycielowi,
- możliwość wybrania ulubionej przez dziecko formy aktywności,

Nieprzestrzeganie norm obowiązujących w grupie, na terenie przedszkola bądź na placu zabaw wiąże się z ponoszeniem przez dziecko konsekwencji swoich działań:

- w miarę możliwości dziecka naprawa wyrządzonej szkody, zadośćuczynienie za wyrządzoną krzywdę,
- tłumaczenie , wyjaśnianie powodów, dla których dane zachowanie jest niewłaściwe,
- ukazywanie następstw niewłaściwych zachowań, skłanianie dziecka do autorefleksji,
- ostry sprzeciw i dezaprobata ze strony nauczyciela na przejawy niewłaściwego zachowania,
- „czasowe wyłączenie” z zabawy, aby dziecko przypomniało sobie obowiązujące zasady w grupie oraz przemyślało swoje zachowanie,
- w razie konieczności, gdy zachowanie dziecka będzie stanowiło zagrożenie dla zdrowia pozostałych dzieci na grupie (np. niekontrolowana agresja dziecka przejawiająca się biciem, rzucaniem przedmiotami, kopaniem, pluciem itd.) odizolowanie dziecka od grupy,
- modelowanie zachowania poprzez rozwijanie empatii,
- przekazywanie informacji o niepożądanym zachowaniu rodzicom/opiekunom dziecka.

Program jest realizowany na **wszystkich zajęciach**, także tych dodatkowych. Odniesienia do jego realizacji są zaznaczane w planach miesięcznych i dziennikach zajęć.